

**Commentariorum ac disputationum, in tertiam partem divi
Thomae tomi quinque**

Priorum vigintisex Quaestionum eius Partis expositionem complectens

Suárez, Francisco

[Köln], 1617

Sectio prima. Vtrum omnipotentia Dei tota sit humanitati assumptæ
communicata.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-93775](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-93775)

*Virum omnipotentia Dei tota sit humanitati as-
sumpta communicata.*

Hoc loco referri posset error hæreticorum hu-
ius temporis, qui dicunt, per vnionem hypo-
staticam factum esse, vt attributa diuinæ naturæ ve-
re ac secundum se, humanæ fuerint communicata:
ita vt non solum per communicationem idiomaticam,
Christus sit omnipotens: sed etiam ipsa humanitas,
& cum reduplicatione Christus in quantum homo.
Sed hic error re ipsa coincidit cum errore Eutyche-
tis, & simul cum illo satis exploratus est, & iterum im-
pugnabitur inferius, cum generatim de communi-
catione idiomatica agemus.

Dico ergo primo, omnipotentiam Dei simplici-
ter, & secundum totam perfectionem suam nec fuisse
communicatam, nec potuisse communicari Christi
humanitati, atq; adeo Christum vt hominem, non
fuisse omnipotentem. Ita, præter D. Thomam hic
docent Theologi cum Magistro in 3. distin. 14. Bo-
nauem. art. 3. Ricar. artic. 2. Durand. q. 5. Palud. q. 3.
Gabr. q. 1. art. 3. dub. 1. Alens. 3. part. q. 14. Et est res o-
mnino certa, euidenter enim sequitur ex certis prin-
cipiis fidei, definitur enim Concilia (vt supra vidi-
mus) naturas post vnionem mansisse inconfusas,
suasq; proprietates, facultates, & operationes dupli-
ces retinuisse; vt constat ex Concil. Chalcedon. act.
5. VI. Synod. actio. 4. 11. & 17. & concil. Lateran. sub
Martino, consultat. vltim. can. 9. 10. 11. & ex Leone
Pap. epist. 20. & aliis, quæ supra allegata sunt. Ex quo
constat, aliam esse potentiam humanitatis à poten-
tia diuinitatis, nam potetia actiua est proprietas na-
turæ, sicut ergo mâs duplex natura, ita duplex po-
tentia, ergo potentia humanitatis non est ipsamet
potentia diuinitatis, & consequenter nec potest esse
omnipotentia simpliciter, quia hæc tantum est vna,
& multiplicari non potest. Quod secundo ita expli-
catur, nam potetia humanitatis est distincta ab ipsa
diuinitate: ergo est potentia creata: ergo finita: er-
go non est omnipotentia. Vnde argumentor tertio,
quia vel intelligitur omnipotentia comunicata hu-
manitati formaliter, & per se ipsam, vel per donum
creatum. Primum intelligi non potest, nisi vel per
confusionem naturarum, vel quia ipsamet omni-
potentia increata vnita est humanitati rāquam for-
ma illam informans, & constituens omnipotentem,
quod repugnat, & ipsi diuinæ naturæ, vt supra osten-
sum est, & vnioni, quia talis esset vnio in natura,
quandoquidem omnipotentia, quæ est ipsamet na-
tura Dei, informaret humanam naturam, & com-
municaret illi suum esse. Si vero dicatur secundum,
constat, tale donum creatum, quodcumque illud sit,
non posse esse omnipotentiam simpliciter, nam &
perfectione, & entitate esset inferius omnipotentia
Dei; ergo & in virtute, & efficacia, quæ in perfe-
ctione fundatur. Quarto tandem hoc demonstra-
tur, quia ad omnipotentiam duo necessaria sunt. Pri-
mum, vt in obiecto omnia factibilia comprehendat.
Secundo, vt in modo agendi sit virtus principalis e-
minenter continens omnia, & independens à con-
cursu superioris agentis: neutrum autem horum
communicatum est, aut communicari potuit, Chri-
sti humanitati, quia nec potest esse principium pro-
ducendi omnia, saltem se ipsam, neque etiam potest
esse causa creationis, saltem principalis, quia ad hoc
requiritur virtus infinita. Vnde nec producere po-
test res perfectiores se, per modum principalis agen-
tis. Denique neq; in actione sua est independens, in-
diger enim diuino concursu. Quæ ratio probat, cir-
ca nullum effectum habere potuisse Christi huma-
nitatem omnipotentiam simpliciter.

Neque contra hanc veritatem aliquid obici po-
test, quod difficultatem habeat. Solum videtur

A Patres interdum ita loqui, scilicet, omnipotentiam
Dei esse communicatam Christo homini, vel eius
humanitati, vt constat ex Damasc. lib. 3. cap. 18. & ex
Nicet. lib. 3. Thesau. cap. 38. Respondetur, hæc & si
milia testimonia altero ex duob. modis debere ex-
poni, prout intentio, & contextus literæ postulaue-
rit. Primus est, quem attingit D. Thomas hic art. 1.
ad 1. per hanc vnionem ita esse coniunctam huma-
nitatem Verbo Dei, vt ratione illius possit hicho-
mo dei omnipotens per communicationem idio-
maticam. Secundus est, per hanc vnionem commu-
nicatam esse Christi humanitati specialē vim ope-
randi supra naturam ea opera, quæ sunt propria,
saltem vt diuinitatis organo, & instrumento, de qua
re videri potest Leo Pap. Epistol. 81. alias 83. ad Epi-
scopos Palestinos, Aug. lib. contra Felicianum Aria-
num, cap. 11. & Cyril. Alex. lib. 10. Thesau. cap. 9. & li.
Cyril. 12. cap. 15. & lib. 4. in Ioan. cap. 24. & lib. de Incarnat.
Vnigen. c. 1. & 2. Theodoretus dialog. 2.

B Dico secundo. Humanitas Christi ex vi solius v-
nionis ad Verbum, formaliter ac præcise sumptæ,
non est facta potentior ad operandum, quam ex na-
tura sua esset. Conclusio hæc intelligitur primum
de potestate ad reales, & phylicos effectus efficien-
dos, non enim agimus de effectibus moralibus me-
riti, & satisfactionis: nam ad hos multum confert
ipsa vnio, per se ac præcise considerata, vt supra di-
sput. 4. late dictum est. Deinde intelligitur, vt in ipsa
conclusionē dicitur, de vnione præcise, nam licet
ipsa vnio sit ratio, ob quam humanitati supernatu-
ralis virtus, seu potestas donatur, non est tamē ipsa,
qua humanitas potentior efficitur: vt recte Duran-
dus docet supra dicta dist. 14. quæstio. 5. & colligitur
satis aperte ex D. Thom. tota hac quæstio, præsertim
art. 1. & 3. Et probari sufficenter potest ex dictis su-
pra, disput. 18. sect. 4. vbi ostendimus, in actibus gra-
tiæ vnionem nō esse principium formale, quod hu-
manitatem reddat potentem ad ipsos efficiendos:
est autem eadem ratio de quocunque supernaturali
effectu, quia in omni actione principium agendi est
natura; substantia vero tantum est, quasi conditio
requisita humanitas autem vnita retinuit eandem
omnino naturam, & eandem formam; ergo de se
retinuit etiam eandem virtutem, & potentiam agē-
di. Et confirmatur, quia Verbum vnitum vt sic, non
habet ratione vnionis specialem influxū phylicum
in actiones humanitatis, quia huiusmodi influxus
ad extra, communis est tribus personis.

C Sed contra: nam perfectior existentia condeit ad
perfectiorem operationem: sed humanitas Christi
ratione vnionis habet perfectiorē existentiam; er-
go per vnionem formaliter potentior facta est. Pro-
pter hoc argumentum Ricar. dist. 14. artic. 2. quæst. 8.
cōtra hanc conclusionem opinari videtur. Sed pro-
cedit ex falso fundamento, humanitas enim ex vi
vnionis non habet perfectiorem existentiam, sed
substantiam, quæ non confert per se ipsam, ac for-
maliter ad perfectiorem effectum phylicum, vt di-
ctum est. Deinde, si essentia creata esset distincta en-
titas ab existentia, vt Ricard. videtur supponere, sic
negandum esset, existentiam per se cōferre ad actio-
nem, vt principium formale operandi, sed solum
esse conditionem requisitam: & ideo, quamuis iux-
ta illam sententiam humanitas Christi existeret exi-
stentia in creata, non propterea dicendum esset, per
ipsam vnionem formaliter, factam esse potentiorē
ad agendum.

SECTIO II.

*An ratione vnionis data sit anima Christi superna-
turalis gratia, seu virtus ad faciendā supernatu-
ralia opera, seu miracula.*

In hac re fere nulla est controuersia inter Theolo-
gos, & ideo breuiter dico primo, Christum Domi-
num